

етапи її будівництва. Храм належить до рідкісного типу храмів-ротонд, які не були типовим явищем на Поділлі та Бессарабії. Охарактеризовано особливості архітектурного вирішення та мистецького вистрою перших етапів. Доведено, на підставі досліджень, необхідності проведення фахової реставрації унікального сакрального об'єкта з відновленням архітектурного вигляду на II етапі його побудови.

Л. Яручик

Науковий керівник – проф. Петришин Г. П.

СУЧАСНІ МІСТОБУДІВНІ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ

Раніше в Європі панувала думка, що чим більше місто та його агломерація, тим ефективнішим та успішнішим воно буде, насамперед в економічному плані. Проте з початком нового тисячоліття, разом із тенденціями сталого розвитку, цю теорію було переосмислено.

На основі аналізу досвіду сучасного регіонального планування агломерацій, міст з їхньою приміською зоною, можна виокремити основні тенденції, за яким відбувається їхній розвиток.

Найчастіше використовується підхід перетворення моноцентричних агломерацій в поліцентричні. В результаті виникає система, яка включає урбанізовані населені пункти, що мають активні соціально-економічні зв'язки з центральним містом, але водночас є більш незалежними від нього, мають свої центри громадського обслуговування та підприємства у виробничій сфері, що надає їм можливість бути економічно повноцінними і пропонувати робочі місця жителям населеного пункту.

Яскравим прикладом такого перетворення стала міська агломерація Мілану на основі проекту Città di Città. Завдяки ньому тепер існують як незалежні міста з місцевими робочими місцями та ринками, так і такі, що функціонують як частина більш широкого функціонального міського регіону. Вони тісно зв'язані між собою, а в минулому цей зв'язок був лише з центром мережі – Міланом.

Також у Мілані почався процес реалізації проекту Land green rays, в якому втілилася тенденція до екологічності і озеленення. Ця ідея проявилася у створенні мережі зелених громадських просторів – «зелених променів», що включають пішохідні і велосипедні доріжок, та з'єднують середмістя та передмістя Мілану.

Раціональний розвиток шляхом покращення інфраструктури та ущільнення міста та приміських територій – один з найпопулярніших у сучасному містобудуванні Європи, адже ресурси землі є обмеженими. Міста зацікавлені в скороченні поїздок на автомобілі і захооченні ходьби, використанні велосипедів та громадського транспорту. Це дозволяє зробити простір компактнішим та зручнішим для зв'язку приміської зони з містом. Такі методи використовують у сучасних містах, таких як Копенгаген (Данія), Бордо (Франція) та ін.

Індустріальні райони в передмісті Копенгагена – наступний крок міського розвитку. Проект Loop City пропонує перетворити нову залізничну лінію в хребет щільної урбаністики, що складається з серії вершин – станцій. Поеднуючи залізницю з стратегіями сталого розвитку, інфраструктура може стати базою для кільця справжньої урбаністики навколо Копенгагена, що відтягує життя з центру в передмістя.

В останні роки розвиток агломерації Бордо включав форми розширення дорожньої інфраструктури, будівництва нових мостів та розширення трамвайних шляхів. Ця стратегія стала успішною для з'єднання околиць і центру міста. За допомогою цього роз'єднані та монофункціональні райони перетворились в динамічну мережу.

Підхід розростання та розширення міста і його приміської зони, а разом з тим і посилення впливу міста-центру використовується в українському містобудуванні. Його можна прослідкувати у схемі розвитку міста Києва та його приміської зони. Місто та населені пункти приміської зони утворюють єдиний соціально-економічний та територіальний комплекс, який функціонує лише в цілому, а окремі населені пункти не мають самостійності. В цих містах в основну зосереджені такі функції, що працюють на обслуговування міста-центру: сельбищна, рекреаційна, санітарно-захисна, виробнича.

Отже, на основі проведеного досвіду можна виокремити такі основні тенденції та ідеї у містобудуванні для розвитку міських агломерацій:

- Перетворення моноцентричної агломерації в поліцентричну, набуття все більшої незалежності малих міст і сіл від міста-центру.
- Розвиток інфраструктури та ущільнення території на основі принципів сталого розвитку.
- Вдосконалення системи зелених просторів для зв'язку міста та його приміською зоною.
- Розростання міста і його приміської зони, разом з посиленням впливу міста-центру.